Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0729/2016

1.6.2016

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o situaci ve Venezuele
(2016/2699(RSP))

Francisco Assis, Ramón Jáuregui Atondo, Carlos Zorrinho, Marlene Mizzi, Doru-Claudian Frunzulică, Claudia Țapardel, Nicola Caputo, Nicola Danti, Pier Antonio Panzeri, Nikos Androulakis, Karoline Graswander-Hainz, Knut Fleckenstein, Enrique Guerrero Salom, Sergio Gutiérrez Prieto, Ana Gomes, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Jonás Fernández, Juan Fernando López Aguilar, Victor Boştinaru
za skupinu S&D

B8-0729/2016

Usnesení Evropského parlamentu o situaci ve Venezuele
(2016/2699(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci ve Venezuele, především usnesení ze dne 27. února 2014 o situaci ve Venezuele[1], usnesení ze dne 18. prosince 2014 o pronásledování demokratické opozice ve Venezuele[2] a usnesení ze dne 12. března 2015 o situaci ve Venezuele[3],

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

– s ohledem na Meziamerickou demokratickou chartu přijatou dne 11. září 2001,

– s ohledem na prohlášení vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 20. října 2014 týkající se zadržování účastníků protestů a politiků ve Venezuele,

– s ohledem na dopis organizace Human Rights Watch ze dne 16. května 2016 zaslaný generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států Luisi Almagrovi týkající se Venezuely[4],

– s ohledem na oficiální sdělení generálního tajemníka Unie jihoamerických národů (UNASUR) ze dne 23. května[5] a 28. května[6] 2016 týkající se průzkumných schůzek ohledně zahájení národního dialogu mezi zástupci venezuelské vlády a opoziční koalice Kulatý stůl demokratické jednoty (MUD),

– s ohledem na prohlášení summitu vedoucích představitelů skupiny G7 ze dne 26.–27. května 2016 konaného v Ise-Šimě[7],

– s ohledem na prohlášení ministra zahraničních věcí USA Johna Kerryho ze dne 27. května 2016 týkající se jeho rozhovoru s bývalým španělským předsedou vlády Josém Luisem Rodríguezem Zapaterem[8],

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že Venezuela má 20 % světových zásob ropy, které představují pouhá 3 % světové produkce; vzhledem k tomu, že ropa tvoří 96 % celkového vývozu země; vzhledem k tomu, že během hospodářského rozkvětu Venezuela nevytvářela úspory, aby dokázala zmírnit dopady v případě, že v obchodě nastane obrácený trend, nebo aby tlumila nepříznivé důsledky nezbytných makroekonomických úprav;

[1] Přijaté texty, P7_TA(2014)0176.
[2] Přijaté texty, P8_TA(2014)0106.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2015)0080.
[4] https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela
[5] http://www.unasursg.org/es/node/719
[6] http://www.unasursg.org/es/node/779
[7] http://www.mofa.go.jp/files/000160266.pdf
[8] http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2016/05/257789.htm

B. vzhledem k tomu, že podle odhadů Mezinárodního měnového fondu (MMF) venezuelská ekonomika v roce 2016 poklesne o 8 %, přičemž již v roce 2015 zaznamenala pokles o 5,7 %; vzhledem k tomu, že navzdory nárůstu minimální mzdy o 30 % nedává míra inflace, která činí 180,9 %, jakoukoli naději na to, že by se základní zboží mohlo stát pro Venezuelany dostupným; vzhledem k tomu, že MMF předpokládá, že do konce roku 2016 vzroste průměrná míra inflace na 700 % a v roce 2017 dosáhne 2 200 %;

C. vzhledem k tomu, že přestože nejsou k dispozici oficiální údaje, podle průzkumu ENCOVI (Encuesta de Condiciones de Vida) se míra chudoby ve Venezuele zdvojnásobila z 30 % v roce 2013 na 60 % v roce 2016; vzhledem k tomu, že ve Venezuele není dostupných 75 % léčiv, která Světová zdravotnická organizace považuje za nezbytná;

D. vzhledem k tomu, že nedostatečná předvídavost, pokud jde o základní infrastrukturu, a neúčinné řízení přivodily hlubokou hospodářskou a sociální krizi, kterou charakterizuje dlouhodobý nedostatek zdrojů, surovin, vstupů, základních potravin a nezbytných léčiv a nulová produkce, a vzhledem k tomu, že země se ocitla na pokraji rozsáhlých sociálních nepokojů, které by mohly vyústit až v humanitární krizi s nepředvídatelnými důsledky;

E. vzhledem k tomu, že opoziční koalice ve Venezuele, tzv. MUD, získala 112 ze 167 křesel jednokomorového Národního shromáždění, tedy dvoutřetinovou většinu oproti 55 křeslům PSUV; vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud poté čtyřem nově zvoleným zástupcům MUD v Národním shromáždění znemožnil převzít funkci, takže opozice dvoutřetinové většiny nedosáhla;

F. vzhledem k tomu, že z ideologických a politických důvodů byli uvězněni přední představitelé politické opozice s přibližně stovkou dalších osob; vzhledem k tomu, že dne 29. března 2016 přijalo Národní shromáždění zákon o amnestii a národním smíření a dne 11. dubna 2016 opět Nejvyšší soud označil tento zákon za neústavní;

G. vzhledem k tomu, že od začátku nového funkčního období Národního shromáždění v lednu 2016 prohlásil Nejvyšší soud za nezákonné nebo neúčinné všechny čtyři zákony, které toto shromáždění přijalo: v únoru Nejvyšší soud potvrdil platnost hospodářského dekretu prezidenta Madura, který Národní shromáždění v lednu zamítlo; v březnu tento soud rozhodl, že zákonodárný sbor nemá právo prošetřit jmenování 13 úředníků se soudní pravomocí, k němuž došlo na konci roku 2015; v dubnu prohlásil za neústavní zákon o amnestii a zrušil ústavní pozměňovací návrh, kterým by se funkční období prezidenta zkrátilo z šesti na čtyři roky;

H. vzhledem k tomu, že v rámci UNASUR se v Dominikánské republice nedávno odehrály průzkumné schůzky, které vedl bývalý španělský premiér José Luis Rodríguez Zapatero, bývalý prezident Dominikánské republiky Leonel Fernández a bývalý prezident Panamy Martín Torrijos, s cílem zahájit národní dialog se zástupci vlády Bolívarovské republiky Venezuela a opozičními stranami, které zastupuje koalice MUD;

I. vzhledem k tomu, že v oblasti s velkým nerostným bohatstvím v blízkosti hranic s Guyanou a Brazílií dochází často k bojům o ovládnutí nezákonných dolů; vzhledem

k tomu, že dne 4. března 2016 došlo ve venezuelském Tumeremu ke krveprolití, kdy zmizelo a později bylo zavražděno 28 horníků; vzhledem k tomu, že oficiální orgány v této věci stále nepodaly uspokojivé vysvětlení, a vzhledem k tomu, že dne 28. dubna 2016 byla ve svém domě v Tumeremu zastřelena novinářka Lucía Suárezová, která tuto událost předtím prošetřovala;

J. vzhledem k tomu, že ve Venezuele není řádně dodržován právní stát a zásada oddělení moci; vzhledem k tomu, že fakta v současnosti poukazují na to, že vláda nadměrně ovlivňuje a kontroluje soudní moc a Národní volební radu, což má negativní dopad na zákonodárnou moc a opoziční síly, které jsou základními kameny jakéhokoli demokratického systému;

K. vzhledem k tomu, že dekret č. 2294, který dne 6. dubna 2016 vydala venezuelská vláda, stanoví, že dokud nepolevíúčinky jevu El Niño na vodní elektrárnu Simóna Bolívara, budou zaměstnanci veřejného sektoru pracovat pouze dva dny v týdnu; vzhledem k tomu, že z důvodu národní bezpečnosti či energetických úspor také byla dočasně nebo trvale zastavena výuka na vysokých školách či v jiných vzdělávacích zařízeních; vzhledem k tomu, že toto uzavírání institucí má vážný dopad na práva občanů;

L. vzhledem k tomu, že ve Venezuele panuje velmi vysoká kriminalita a naprostá beztrestnost, což z ní činí jednu z nejnebezpečnějších zemí světa, přičemž Caracas vykazuje nejvyšší míru násilné trestné činnosti na světě, která činí 119,87 vražd na 100 000 obyvatel;

M. vzhledem k tomu, že demokratická opozice zahájila ústavou uznaný proces, který požaduje uspořádání odvolacího referenda; vzhledem k tomu, že koalice MUD shromáždila již 1,8 milionu podpisů, které předala Národní volební radě, což je mnohem více než 198 000 podpisů původně potřebných k tomu, aby byl tento proces v souladu s právními předpisy a přijatelný s hlediska ústavy;

1. vyjadřuje vážné znepokojení nad tím, že se ve Venezuele výrazně zhoršuje situace v oblasti demokracie a lidských práv;

2. vítá, že se UNASUR snaží působit jako zprostředkovatel a zahájit proces národního dialogu mezi výkonnou mocí a většinovou opozicí MUD; připomíná, že pro Venezuelu neexistuje schůdné, mírové a stabilní řešení, pokud jeho součástí nebude národní dialog, a vyzývá všechny strany, aby se zapojily do procesu, který musí být konstruktivní a zaměřený na řešení; zdůrazňuje, že jedinou možnou cestou je nalézt na základě jednání demokratické řešení;

3. naléhavě žádá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a regionální organizace, aby zajistily, že mechanismy dialogu a národního usmíření budou ve Venezuele plnit roli zprostředkovatelů s cílem podpořit pokojné, demokratické a ústavní řešení krize, kterou tato země právě prochází;

4. bere na vědomí prohlášení vedoucích představitelů skupiny G7 týkající se Venezuely; požaduje, aby bylo na červnovém zasedání Evropské rady přijato politické prohlášení o situaci v této zemi a aby bylo podpořeno zprostředkovatelské úsilí, které bylo zahájeno v nedávné době s cílem umožnit dohodu o demokratickém a politickém řešení pro Venezuelu;

5. vyjadřuje vážné znepokojení nad nadále sílícím sociálním napětím, které je způsobeno nedostatkem základního zboží, jako jsou potraviny a léky; vyzývá místopředsedkyni, vysokou představitelku, aby vypracovala plán spolupráce pro tuto zemi s cílem pokrýt nejnaléhavější a nejzákladnější potřeby jejích obyvatel; vyzývá venezuelskou vládu, aby na tuto formu spolupráce přistoupila a usnadnila její realizaci;

6. vyjadřuje znepokojení nad stávající institucionální patovou situací a nad tím, že výkonná moc ovládá Nejvyšší soud a Národní volební radu, což má zamezit tomu, aby byly uplatňovány zákony a iniciativy přijaté Národním shromážděním; vyzývá venezuelskou vládu, aby dodržovala právní stát a zásadu oddělení moci; připomíná, že oddělení mocí, které jsou stejně legitimní, a jejich vzájemné nevměšování patří k zásadním principům demokratických států, jež jsou postaveny na zásadách právního státu;

7. žádá venezuelskou vládu, aby politickým vězňům, kteří jsou v současnosti ve vězení, zmírnila tresty odnětí svobody na domácí vězení; připomíná, že propuštění politických vězňů je podmínkou, kterou si stanovila opozice pro zahájení rozhovorů, a vyzývá obě strany, aby se dohodly na kompromisním řešení v zájmu podpoření aktuálního zprostředkovatelského úsilí; připomíná, že toto gesto bude dokladem ochoty na straně výkonné moci umožnit národní dialog;

8. žádá státní orgány, aby dodržovaly a zaručily ústavní právo na pokojné demonstrace; žádá rovněž čelní představitele opozice, aby své pravomoci vykonávali odpovědně a umírněně; vyzývá venezuelské orgány, aby všem občanům zaručily bezpečnost a umožnily jim svobodně uplatňovat svá práva, což se týká zejména obhájců lidských práv, novinářů, politických aktivistů a členů nezávislých nevládních organizací;

9. domnívá se, že naprostou prioritou musí být snížení současné vysoké míry beztrestnosti, která způsobuje růst násilí a zhoršování bezpečnostní situace v zemi, a respektování platného právního řádu, který požaduje spravedlnost pro oběti únosů, vražd a dalších zločinů, které jsou na denním pořádku, a jejich rodiny;

10. vyzývá venezuelské orgány, aby prošetřily krveprolití v Tumeremu, při němž bylo zavrženíhodným způsobem zavražděno 28 horníků, a pachatele a strůjce tohoto zločinu postavily před soud, včetně těch, kteří jsou zodpovědní za nedávnou vraždu novinářky Lucíe Suárezové, k níž došlo ve stejné oblasti a kdy existuje podezření, že spolu oba zločiny souvisejí;

11. naléhavě žádá venezuelskou vládu a veřejné orgány, aby dodržovaly ústavu a nenarušovaly fungování zákonných a uznávaných mechanismů a postupů pro aktivaci volebního procesu, který je zakotven ve venezuelské ústavě, a aby naopak tomuto procesu napomohly;

12. naléhavě žádá venezuelskou vládu, aby učinila vše pro normalizaci pracovní doby a doby školního vyučování, aby se situace v zemi opět vrátila do normálu, a aby zajistila dodržování sociálních a pracovních práv i univerzálního práva na vzdělávání;

13. připomíná, že Parlament mnohokrát vyjádřil solidaritu s venezuelským lidem; poukazuje na to, většina politických sil v zemi důrazně a opakovaně žádala naši účast a podporu; v této souvislosti připomíná, že již byla schválena žádost o vyslání

parlamentní delegace, ale že delegace dosud nevycestovala; žádá proto, aby se tato cesta uskutečnila, aby mohla delegace splnit svůj mandát, kterým je posoudit současnou politickou a sociální situaci ve Venezuele;

14. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise / vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládě a Národnímu shromáždění Bolívarovské republiky Venezuela, Evropsko-latinskoamerickému parlamentnímu shromáždění a generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států.